C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.4r-6301/25 Judecătoria Orhei, sediul Rezina
4-25141212-03-4r-09122025 Judecător: Eugeniu Russ

D E C I Z I E
în numele Legii

03 martie 2026 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În completul compus din:
Președintele ședinței, judecător Ghenadie Liulca
Judecători Victoria Robu, Aurelia Andronache

a examinat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul contravenientului Cucu Dumitru declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 07 noiembrie 2025, prin care **Cucu Dumitru** a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 116 alin.(2) Cod contravențional.

Ținând cont de argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,

a c o n s t a t a t :

Prin procesul verbal cu privire la contravenție cu seria și nr.ABC 05-04/2025 din data de 17.09.2025, întocmit de către agentul constatator primarul s.Mateuți r-nul Rezina, Angela Ursachi, lui Cucu Dumitru i se impută faptul că, începând cu 27 februarie 2024 până la data de 12 decembrie 2024, în mod neîntrerupt, timp nedeterminat, a ocupat nelegitim teren public din s. Mateuți r-nul Rezina, în extravilan, cu suprafața totală de 4.6075 ha și anume terenurile cu numărul cadastral 6727107061, 6727107089, 6727107113, 6727107125, 6727107128, 6727107132, 6727107154, 6727107156, 6727107157, 6727107161, 6727107176, 6727107182, 6727107266, 6727107317, 6727107368, 6727109057, 6727109069, 6727109114, 6727109119, 6727109166, 6727109167, 6727109169, 6727109216, 6727109217, 6727109293, 6727109408, 6727109443 și 6727201389, pe care le-a prelucrat în scopul obținerii producției agricole pe care și-a însușit-o.

Acțiunile Cucu Dumitru au fost încadrate de către agentul constatator, primarul s. Mateuți r-nul Rezina, Angela Ursachi, în baza art.116 alin.(2) Cod contravenţional-*ocuparea nelegitimă a terenurilor*.

La 03 octombrie 2025, în temeiul art. 423/10; art.399 alin.(2) și art.443 alin.(12), (13) Cod contravenţional, agentul constatator a expediat procesul-verbal cu privire la contravenţie de învinuire a lui Cucu Dumitru de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 116 alin. (2) Cod contravenţional pentru examinare conform competenţei în Judecătoria Orhei, sediul Rezina, cu recomandarea aplicării sancțiunii contravenționale sub formă de amendă în cuantum de 24 u.c., ceia ce constituie 1200 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 07 noiembrie 2025 a fost recunoscut vinovat Cucu Dumitru de comiterea contravenţiei prevăzute de art.116 alin.(2) Cod contravenţional, aplicîndu-i-se sancţiunea contravenţională sub formă de amendă în mărime de 24 (douăzeci și patru) unităţi convenţionale, ceia ce constituie suma de 1 200 (una mie două sute) lei în beneficiul statului. S-a explicat contravenientului, că este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a hotărîrii de aplicare a sancțiunii contravenționale. În acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral.

Hotărârea adoptată a fost atacată la 20.11.2025 cu recurs de către contravenientul Cucu Dumitru solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a hotărârii recurate, cu adoptarea unei noi soluții pe caz.

În motivarea recursului a invocat că nu au fost constatate şi elucidate pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea pricinii în fond, au fost încălcate şi aplicate greşit normele de drept material, iar la întocmirea procesului verbal nu s-a ţinut cont de prevederile art. 440 alin. (1) Cod contravenţional.

Agentul constatator a omis să întocmească un proces -verbal cu privire la contravenţie în strictă conformitate cu cele stabilite la Codul Contravenţional. În opinia recurentului, decizia asupra cauzei contravenţionale nu poate face dovadă deplină, a existenţei faptei, a autorului acesteia şi a vinovăţiei, aceasta fiind dar actul prin care o persoană este sancţionată de săvârşirea unei contravenţiei. Or, este esenţial faptul că, prezumţia de veridicitate a faptelor constatate de agent constatator şi consemnate în decizia asupra cauzei contravenţionale nu are caracter absolut, mai ales în conjunctura în care, agentul a omis să prezinte probe în sensul celor imputate. Invocă că petiţionarul nu a fost citat în mod legal, procesul verbal cu privire la contravenţie i-a fost întocmit în lipsa persoanei, astfel, i s-a încălcat dreptul de a înainta obiecţii şi prezenta probe şi nici nu i-a fost prezentate drepturile şi obligaţiile prevăzute la aii. 384 și 387 Cod Contravenţional.

Conform prevederilor art.471 alin.(1) Cod Contravențional, (1) Recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților, care în corespundere cu alin. (2) au fost informați despre data soluționării lui, cu explicarea dreptului de a depune referințe. Referințe pe caz nu au parvenit.

Verificând argumentele recursului în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii, Colegiul a ajuns la concluzia că, recursul urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea hotărîrii contestate fără modificări.

Colegiul își întemeiază soluția adoptată în baza art.473 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod Contravenţional conform căruia după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii...: 1) respinge recursul şi menţine hotărârea atacată dacă recursul: c) este nefondat.

La examinarea cauzei, instanţa de fond a dat o apreciere corectă probelor prezentate, a ţinut cont de cerinţele art.457-458 Cod contravenţional, care prevăd că la examinarea cauzei contravenţionale instanţa de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenţiei imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei precum şi alte circumstanţe ce au importanţă la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare.

În temeiul prevederilor art. 10 Cod contravențional, constituie contravenție fapta - *acţiunea sau inacţiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.*

Potrivit art.442 alin.(1) Cod contravenţional, *procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.*

Pentru a se pronunța cu hotărârea în cauză, instanţa a cercetat minuţios sub toate aspectele probele prezentate, care au fost consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată.

Potrivit prevederilor art.440 Cod contravenţional, *constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluționare.*

Verificând materialele cauzei contravenționale, conform procesului-verbal cu privire la contravenţie seria ABC nr.05-04/2025 din 17.09.2025, în fapt lui Cucu Dumitru i se impută că *începând cu 27 februarie 2024 pînă la data de 12 decembrie 2024, în mod neîntrerupt, timp nedeterminat, a ocupat nelegitim teren public din s. Mateuți r-nul Rezina, în extravilan, cu suprafața totală de 4.6075 ha şi anume terenurile cu numărul cadastral 6727107061, 6727107089, 6727107113,*

6727107125, 6727107128, 6727107132, 6727107154, 6727107156, 6727107157, 6727107161, 6727107176, 6727107182, 6727107266, 6727107317, 6727107368, 6727109057, 6727109069, 6727109114, 6727109119, 6727109166, 6727109167, 6727109169, 6727109216, 6727109217, 6727109293, 6727109408, 6727109443 și 6727201389, pe care le-a prelucrat în scopul obținerii producției agricole pe care și-a însușit-o.

Colegiul reiterează că, judecarea cauzei contravenționale în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă. Astfel, după cum reiese din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție supra menționat, acesta a fost corect şi legal întocmit de către agentul constatator, conform prevederilor art. 443 Cod contravențional.

Din aceste considerente, instanţa de recurs, consideră ca fiind neîntemeiate argumentele invocate de recurent, acestea având un caracter pur declarativ, ori prima instanţă a examinat minuţios cauza contravenţională, și corect a încadrat în drept acțiunile lui Cucu Dumitru în baza art. 116 alin. (2) Cod Contravențional.

În temeiul prevederilor art.458 Cod contravențional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale.

Potrivit art. 460 Cod contravențional, instanţa de judecată hotărăşte asupra cauzei contravenţionale, pronunţându-se prin hotărâre asupra aspectelor faptice şi juridice ale cauzei.

Hotărârea judecătorească cuprinde o cercetare a probelor prezentate de către agentul constatator întru susținerea temeiniciei acuzațiilor aduse lui Cucu Dumitru.

Starea de fapt a comiterii de către Cucu Dumitru a contravenției sancționate în baza art. 116 alin. (2) Cod Contravențional, este dovedită întru totul de următoarele probe: procesul-verbal cu privire la contravenție cu seria și nr.ABC 05-04/2025 din data de 17 septembrie 2025, întocmit de către agentul constatator primarul s. Mateuți r-nul Rezina, Angela Ursachi, prin care a fost individualizată fapta ilicită, identificat făptuitorul, data, timpul şi circumstanţele exacte în care a fost comisă (f.d.13-15); - decizia Consiliului local al s. Mateuți r-nul Rezina nr.14/05 din 18.11.2024 Cu privire la modificarea Deciziei nr.12/06 din 09.2024 ”Cu privire la încasarea plăților anuale pentru folosirea terenurilor proprietate publică a UAT Mateuți” (f.d.17, 103); -extrasele din registrul bunurilor imobile actualizat la 12.12.2024, din care rezultă că, terenurile cu numărul cadastral 6727107061, 6727107089, 6727107113, 6727107125, 6727107128, 6727107132, 6727107154, 6727107156, 6727107157, 6727107161, 6727107176, 6727107182, 6727107266, 6727107317, 6727107368, 6727109057, 6727109069, 6727109114,

6727109119, 6727109166, 6727109167, 6727109169, 6727109216, 6727109217, 6727109293, 6727109408, 6727109443 și 6727201389, sunt în proprietate publică a UAT Mateuți (f.d.7-12, 20-39), -procesul verbal de audiere a martorului Donica Ludmila din 19.11.2024 (f.d.98-99); -procesul verbal de audiere a lui Cucu Dumitru din 19.11.2024 (f.d.100); -procesul verbal de audiere a lui Angela Ursachi din 28.11.2024 (f.d.101).

Potrivit prevederilor art.425 alin.(1) Cod contravenţional, probele sînt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. Alin. (2) al aceluiaşi articol stipulează că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: *procesul-verbal cu privire la contravenţie*, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, *fotografiile,* corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

În atare împrejurări, instanța de fond corect a apreciat că, probele administrate pe caz, au fost suficiente, utile și pertinente pentru constatarea faptelor contravenționale, determinând atragerea lui Cucu Dumitru la răspunderea contravențională pe art. 116 alin. (2) Cod Contravențional, fapt pentru care, se reține netemeinicia argumentelor referitor la pretinsele erori ce se pretind ar fi admise la constatarea faptei contravenționale.

Instanţa de recurs reţine că, vinovăţia lui Cucu Dumitru în comiterea contravenției prevăzute la art.116 alin.(2) Cod Contravențional a fost stabilită dincolo de orice dubiu, iar careva probe ce ar demonstra contrariul instanței nu i-au fost prezentate, motiv din care, faptele constatate de către agentul constatator şi reținute de către instanța de judecată reflectă evenimentele ce au avut loc în realitate.

Sub acest aspect, Colegiul penal consideră că, prima instanță justificat a conchis că la caz s-a constatat cu certitudine că organul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar şi apreciate just de instanță.

Colegiul penal constată lipsa temeiurilor de fapt şi de drept ce ar genera nulitatea actului privind constatarea faptei contravenţionale, or, în urma verificării legalităţii şi corectitudinii procesului-verbal cu privire la contravenţie încheiat de agentul constatator careva dubii şi incorectitudini în concordanţă cu norma art.443 Cod contravenţional nu au fost constatate, de asemenea forţa probantă a procesului-verbal în cauză nu a fost răsturnată, nefiind demonstrată o altă situaţie

de fapt decît cea reţinută de către agentul constatator la întocmirea actului contestat.

În fortificarea acestei concluzii, Colegiul remarcă că, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale şi să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, argument prin care instanța nu a constatat incertitudini la descrierea faptei şi persoanei.

De asemenea, urmează a fi respinsă ca nejustificată aserțiunea contravenientului în aspectul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție cu seria şi nr. ABC nr.05-04/2025 din 17.09.2025 în lipsa sa, or, actului respectiv fiind întocmit în absența făptuitorului, în condițiile impuse de art. 443 alin. (6) Cod contravențional, faptul dat a fost certificat de un martor asistent în privința căruia nu s-a ridicat dubii privind dezinteresul lui.

Cu atât mai mult, potrivit informației puse la dispoziția instanței de recurs reiese că, Cucu Dumitru a fost citat pentru data de 15.09.2025, ora 10:00, conform citaţiei nr.02 din 08.09.2025 la dosarul contravenţional nr.05-04/2025, la sediul Primăriei, pentru examinarea materialelor în vederea stabilirii elementelor contravenţiei prevăzute de art.l 16 alin.2 Cod contravenţional al RM - Ocuparea nelegitimă a terenurilor şi (după caz) întocmirea Procesului-verbal cu privire la contravenţie. Citaţia nr.02 din 08.09.2025 la dosarul contravenţional nr.05-04/2025 a fost recepţionată de către Cucu Dumitru la data de 08.09.2025, confirmată prin semnătură. La data de 15.09.2025, ora 13:30, Cucu Dumitru s-a prezentat, a oferit explicaţii în mod verbal, a recunoscut faptul că prelucrează terenurile agricole indicate în speţă şi a solicitat, în mod verbal, amânarea examinării pentru data de 16.09.2025, ora 13:00. Motivul amânării a invocat faptul că are nevoie de consultaţii cu specialistul în reglementarea domeniului funciar şi cadastru din cadrul Primăriei Mateuţi, Donica Ludmila. Totodată, Cucu Dumitru a solicitat să i se elibereze cont de plată pentru achitarea impozitului funciar pentru suprafaţa de terenuri agricole vizate în speţă, manifestând intenţie de aşi onora obligaţiunea pentru anul 2024 şi 2025. La data de 16.09.2025, ora 13:00, Cucu Dumitru nu s-a prezentat în incinta Primăriei Mateuţi pentru examinarea materialelor în vederea stabilirii elementelor contravenţiei prevăzute de art.l 16 alin.2 Cod contravenţional şi (după caz) întocmirea Procesului-verbal cu privire la contravenţie. Cucu Dumitru, prin apel telefonic către Donica Ludmila, specialistul în reglementarea domeniului funciar şi cadastru din cadrul Primăriei Mateuţi, a informat despre imposibilitatea de a se prezenta şi a promis că se va prezenta la data de 17.09.2025, ora 13:00. La data de 17.09.2025, ora 13:00, Cucu Dumitru nu s-a prezentat în incinta Primăriei Mateuţi pentru examinarea materialelor în vederea stabilirii elementelor contravenţiei prevăzute de art.l 16 alin.2 Cod

contravenţional- Ocuparea nelegitimă a terenurilor şi (după caz) întocmirea Procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Astfel, la stabilirea sancțiunii contravenționale, instanța de fond a dat deplină eficiență dispozițiilor art. art. 2; 32; și 41 Cod Contravențional, reieșind din scopul acesteia, de prevenirea comiterii de către făptuitor pe viitor a altor fapte ilegale și ținând cont de criteriile generale de individualizare a sancțiunii contravenționale, determinând necesitatea aplicării în privința lui Cucu Dumitru a sancțiunii contravenționale sun formă de amendă, la limita minimă prevăzută de norma contravențională întru excluderea manifestării în continuare a aceluiași comportament de neglijare a restricțiilor impuse de lege.

În atare împrejurări, Colegiul concluzionează, că motivele invocate în recurs sunt lipsite de orice suport de fapt și de drept, hotărârea instanței de fond fiind una legală și întemeiată, motiv pentru care recursul va fi respins, cu menținerea hotărârii contestate.

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.(1) lit.c), art.474 Cod contravenţional, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul contravenientului Cucu Dumitru declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 07 noiembrie 2025, prin care Cucu Dumitru a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 116 alin.(2) Cod contravențional, se respinge ca nefondat, cu menținerea hotărârii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței: Judecător: Judecător: